

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ,
ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ТА
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З КУРСУ
«СОЦІОЛОГІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

Під час самостійного опрацювання матеріалу учасники навчального процесу аналізують лекції з курсу, знайомляться з першоджерелами і конкретними дослідницькими проектами, збирають матеріали для доповідей та дискусій на семінарських заняттях, виконують письмове індивідуальне навчально-дослідне завдання та інші форми роботи, готуються до написання підсумкової залікової роботи.

При цьому рекомендується:

- Законспектувати матеріали лекцій та основну літературу, яка винесена до розгляду на семінарських заняттях.
- Підготувати тези та виступити з доповіддю за однією або декількома з тем, які розглядаються на семінарських заняттях.
- Брати активну участь в обговоренні проблемних питань курсу під час семінарських дискусій.

Необхідно:

- Підготувати всі форми заочної та самостійної роботи, зазначені в програмі цього курсу.
- Підготуватися до написання підсумкової (залікової) роботи.

Можливі наступні дії:

- Звертатися по допомогу або консультацію до викладача або будь-якого іншого спеціаліста з проблематики капітального аналізу;
- Пропонувати додатково власні форми роботи, підпорядковані цілям даного курсу та відповідні його специфіці;
- Організовувати колег на колективне дослідження (колективну дискусію, колективний аналіз тощо) з обраної проблеми в процесі підготовки до семінару або підсумкового «круглого столу».

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Знання як об'єкт (Д. Блур, Барнс, Дж. Ло, Пол Джоріон, Карін Кнорр-Цетіна, Мартин Куш) та як інструмент дослідження пам'яті (Даніель Леві), капіталізму (Л. Лейдерсдорфф), академічних нерівностей (М. Ламонт), постмодерної ситуації (С.М. Лукс), влади (Е. Лакло)	2
2	Глобалізація у дзеркалі сучасної соціології: між вокальностями (Крішна Бхаттачар) та мегабюрократією (Мартін Елброу), між мегасистемами (Дж. Аррігі, Дж. Стігліц, Л. Грінін, А. Коротаєв) та мікрособ'єктами (Джон Гавента, Пітер Еванс, Ш. Ейзенштадт)	2
3	Соціологія як дослідження різ(н)ом(анітностей) рухів: гендер та раса (Патрісія Хілл Коллінз), демократія (Донателла делла Порта), соціальна політика (Дрю Халфманн), нові революції (Джон Холлоуей), «нова теорія» (Ральф Ларкін).	2
4	Людська дія та її (і)раціональність: трансформації теорій практик (Де Серто, Макінтайр, Болтанські/Тевено) та соціологізація емоцій (Франческо Альбероні, Арлі Рассел Хохшильд, Єва Іллуз).	2
5	Порядок, агент, техніка, відтворення: пенітенціарність (Девід Гарланд), агентність (Найджел Гілберт), рах technica (Філіпп Ховард), публічність та приватність (Р. Сеннет), материнство (Ненсі Чодороу).	2
6	Методологія дослідження культури в сучасній соціології. Культура та влада.	2
	Всього	12

Метою семінарських занять є представлення здобувачами тих теоретичних знань, які були отримані ними під час лекцій, а також у результаті самостійного засвоєння рекомендованої літератури; поглиблення розуміння різноманітних процесів, що відбуваються в області найсучасніших теоретико-методологічних розробок за останні чверть століття, шляхом дослідження першоджерел мовою оригіналу або у перекладі, здійснення компаративного аналізу різних теорій та парадигм, а також звернення до мета теоретизування..

Для підготовки до семінару здобувачі отримують перелік питань для обговорення та відповідний список літератури.

В рамках семінарів здобувачам пропонуються різні форми роботи: групові дискусії із зазначених у переліку питань; робота в малих групах; організація «круглого столу» на обрану здобувачами тематику; презентації (або лекції-презентації), присвячені висвітленню того чи іншого теоретичного матеріалу з курсу «Соціологія ХХІ століття».

Протягом семестру, використовуючи список рекомендованої літератури з курсу, студент має підготувати:

- текст відкритої лекції, яку він прочитає для своїх співучнів (обсяг 0,7-0,9 др.а.), на тему теоретиків або емпіриків соціології ХХІ століття, пов'язаних з тематикою обраної учасником програми підготовки докторів філософії дисертаційної роботи

- текст наукової статті для публікації у журналі «Соціологія.Уа» (базовий варіант) або інших виданнях (варіант за вільним вибором) (обсяг 0,9-1,1 др.а.) на орієнтовну тему «Евристичний потенціал (перелік обраних студентом авторів з програми курсу «Соціологія ХХІ століття») у дослідженні (предмет дисертаційного дослідження студента»;

Оформлення роботи: комп'ютерний набір тексту шрифт Times New Roman 12 пт, 1,5 інтервал. Оформлення титульної сторінки стандартне. Оформлення списку літератури згідно з вимогами ВАК України.

Важливими структурними та функціональними етапами діяльності в рамках цієї роботи є:

- 1) **Підбір та селекція** необхідних для успішної підготовки методичних, теоретичних та емпіричних матеріалів;
- 2) Самостійне та фундаментальне **опрацювання** обраної тематики та літератури, яке включає в себе як необхідні елементи реферування соціологічних текстів, власний аналіз цих текстів, формулювання висновків за ними;
- 3) **Підготовка та проведення** процедури захисту роботи (в присутності викладача та студентів-колег).

Відповідно, оцінюванню підлягають наступні складові даної роботи:

- 1) **Текст роботи**, а саме наступні її критерії:
 - a. самостійність тексту (**Увага!** Роботи, що носять ознаки плагіату — використання чужих слів, ідей, думок, результатів дослідження без належного посилання на автора, а також використання робіт з Інтернету, не будуть зараховуватись й автоматично отримують незадовільну оцінку),
 - b. оригінальність ідей,
 - c. грамотність, логічність побудування тексту роботи,
 - d. аргументованість всіх висновків (мають бути застосовані різні джерела: підручники, наукові монографії, статті, матеріали соціологічних досліджень, – але при цьому заохочується та вітається використання літературних, художніх джерел, а також власна аргументація автора, чітко та однозначно артикульована як власне авторська),
 - e. наявність та якість власноруч запропонованої студентом програмної частини роботи (тобто цілі, завдань, предмету та об'єкту роботи) та оригінальних висновків.

- 2) **Захист**, важливими критеріями оцінювання якого є:
- a. самостійність та яскравість доповіді;
 - b. логічність та послідовність викладу матеріалу;
 - c. якість та обсяг відповідей на запитання аудиторії та викладача.

Сумарна оцінка за роботу складається з двох рівноцінних елементів: оцінка за текст роботи (від 0 до 100 %) та оцінка за захист (від 0 до 100 %), – та виводиться за формулою:

$$CO = (OT + OZ) / 2$$

де CO – сумарна оцінка; OT – оцінка за текст; OZ – оцінка за захист.

Шкала сумарного оцінювання є відповідною до шкали, запропонованої в «Положенні про організацію навчального процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна».